Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) WIELKA-POHULANKA 19 — 7.

Nr. Wilno, dnia 21 sierpnia 1933 r. 910.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

x

x x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

"Lietuvos Aidas" o fałszywych pogłoskach w sprawie litewsko-niemieckich rokowań handlowych. "Lietuvos Aidas" Nr.185 z dn.18.VIII.33 r. Streszczenie:

Zostało już ogłoszone sprostowanie w sprawie pogłosek dotyczących litewsko-niemieckich rokowań handlowych. W sprostowaniu tem zostały zdementowane zdementowane zostały wszelkie pogłoski o politycznym rzekomo charakterze tych czystoekonomicznych rokowań. Dementi to posiada w chwili obecnej duże znaczenie, gdyż niektóre pisma kontrahenta litewskiego w rokowaniach nie zachowały w tej sprawie dostatecznej powagi. Specjalne jednak zdenerwowanie wykazuje prasa łotewska, która naświetlając w tendencyjny sposób stosunki litewsko-niemieckie, obecne rokowania przedstawia, jako ostateczne pogrzebanie idei związku państw bałtyckich. Nie wiadomo, dlaczego prasa łotewska wszczyna taki alarm. Rząd litewski pragnie zachować przyjazne stosunki ze wszystkimi swymi sąsiadami i nie przypuszcza, by próba unormowania i ożywienia litewsko-niemieckich stosunków gospodarczych mogłaby się stać dostatecznym powodem takiego zdenerwowania. Litwa dąży i będzie dążyła do jak naściślejszej współpracy z krajami bałtyckiemi, naturalnie, stojąc jednocześnie na straży swych najżywotniejszych interesów. Niewłaściwem jednak byłoby przeniesienie kwestji związku państw bałtyckich na grunt litewsko-niemieckich rokowań ekonomicznych. Zresztą Łotwa winna pamiętać, iż Litwa nie zwykła komplikować rokowań handlowych z prawami politycznemi. Uderzające podobieństwo do wystąpień prasy zagranicznej obserwuje się w litewskiej prasie opozycyjnej. Oto "Liet.Žinios" i "Rytas" prześcigają się w szerzeniu plotek. Z wystąpień tych pism można wywnioskować, iż obecne rokowania z Niemcami wcale nie posiadają charakteru gospodarczego i są jedynie politycznym dyktandem Niemiec dla Litwy.

Polityczne ustępstwa w Kraju Kłajpedzkim, ograniczenie małego ruchu granicznego, rozszerzenie wpływów niemieckich w Litwie, wyrzeczenie się związku państw bałtyckich, odroczenie rokowań handlowych z Anglją i Łotwą, wszystko to, zdaniem prasy opozycyjnej, są warunki, które Niemcy postawiły Litwie.

Prasa opozycyjna czasami zakłamuje się do tego stopnia,iż później sama jest zmuszona swe kłamstwa uznawać. Rząd litewski stara się wykorzystać wszystkie możliwości dla zwiększenia dobrobytu w kraju. Jedną z takich możliwości jest wymiana towarów, oparta na zasadzie wzajemności i to bez angażowania się w jedną czy w drugą stronę. -

Kronika.

"Le Temps" o możliwości porozumienia polsko-litewskiego. "Lietuvos Žinios" Nr.186. /VIII.1933/we wzmiance p.t."Porozumienie polsko-litewskie oczekiwane jest w najbliższej przyszłości" piszą:"Le Temps" /z dn.14 sierpnia/ w artykule wstępnym piszą o roli, jaką Polska odgrywa w Europie północno-wschodniej.

Zdaniem pisma, porozumienie polsko-rosyjskie i polsko-gdańskie oraz zbliżające się porozumienie polsko-litewskie wyłaniają nową sytuację w tej części kontynentu. Całkiem możliwe, iż w najbliższej przyszłości nastąpi porozumienie polsko-litewskie, w wyniku którego Wilno przestanie być kością niezgody.-

"Liet.Žinios" o litewsko-niemieckich rokowaniach handlowych. "Liet.Žinios" Nr.186. /VIII.1933/ze źródeł dobrzepoinformowanych dowiadują się, iż w dniach najbliższych wyjaśni się kierunek toczących się litewsko-niemieckich rokowań handlowych. Narazie nie odbywają się posiedzenia komisyj, gdyż delegacja niemiecka oczekuje instrukcyj. W dn.17 sierpnia obie delegacje porozumiały się co do protokułu odbytych posiedzeń, w czasie których uzgodniono ok.12 punktów porządku dziennego. Narazie jednak poglądy obu delegacyj nie zostały uzgodnione. Trudności wysuwane są przez delegację niemiecką.

W dn.18 b.m. delegacja litewska udała się w okolicę Szyrwint, gdzie bawi na wywczasach letnich premjer Tubelis w celu odbycia narady. W najbliższych dniach delegacja niemiecka otrzyma dalsze instrukcje z Berlina.-

"L i e t u v o s A i d a s" o z a i n t e r e s o w a n i u s i ę L i t w ą w P a r y ż u . "Liet.Aidas" Nr.185 /VIII.1933/: W związku z oceanicznym lotem Dariusa i Girenasa w Paryżu obserwuje się duże zainteresowanie Litwą.

"Le Monde Illustré" zamieścił obszerny artykuł p.Pierre Valmigère p.t."Litwa, kraj mało znany". Artykuł jest utrzymany w tonie dla Litwy przychylnym.

P.Henri de Montford wydał książkę p.t."Nowe państwa bałtyckie, która została odznaczona przez akademję francuską. W książce omówiona została historja wszystkich państw bałtyckich, podane konstytucje, reformy rolne i t.d. Pomimo, że p.de Montford jest sekretarzem towarzystwa polskiego i jednym z redaktorów "La Pologne", w książce swej informuje o Litwie bezstronnie.

P.Paul Lévy ogłosił ciekawą książkę p.t."Le Germanisme à l'etrangèr", w której m.in. poruszona została kwestja zorganizowanej akcji niemieckiej w Kraju Kłajpedzkim i Litwie.

Na uwagę zasługuje również nowa książka prof.O.Haleckiego p.t."Polska od r.1863 do 1914", w której autor w bardzo objektywny i szeroki sposób podaje historję Litwy.

Ostatnio ukazała się również książka O.Miłosza, zawierająca bajki litewskie z ilustracjami Galdiką. Godnym uwagi jest również artykuł p.Mouskhélit'a p.t."Sprawiedliwość w modernistycznem prawie międzynarodowem", zamieszczony w ostatnim numerze "Revue Général de droit International Public", w którym autor analizuje wyrok Trybunału Haskiego w sprawie kłajpedzkiej i podkreśla tryumf sprawiedliwości, jako znamienny precedens w praktyce międzynarodowej.

Ciekawy jest również odczyt p.Maurice Bedela, wygłoszony na uniwersytecie des Annales p.t."Małe narody bohaterskie". P.Bedel, mówiąc o sprawie wileńskiej bez wahania staje po stronie postulatów litewskich. Wreszcie wymienić należy artykuły zamieszczone w "Dictionaire diplomatique", wydanym przez międzynarodową akademję polityczną. W wydawnictwie tem zostały zamieszczone:artykuł p.Klimasa p.t. "Międzynarodowy statut prawniczy Litwy", O.Haleckiego "Stosunki polsko-litewskie i artykuł b.ministra francuskiego Piccioni o Kłajpedzie utrzymany w tonie germanofilskim.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

Z j a z d "J e d n o ś c i G o s p o d a r c z e j" w K r e t y n d z e ."Liet.Aidas" Nr.184 /VIII.1933/: W dn.13 sierpnia w Kretyndze odbył się liczny zjazd członków t-stwa "Jedności Gospodarzy"/"Ukininku Vienybe/ pow.kretyngowskiego. Na zjazd przybyli minister Sprawiedliwości Żyligskas, dyrektor Dep.Rolnego Vienożynskas i delegaci zarządu głównego. W czasie zjazdu mówcy podkreślali, iż "Jedność Gospodarzy" jednoczy w sobie szerokie warstwy rolników bez względu na ich przynależność polityczną.-

N o w e p a s z p o r t y .Prasa kowieńska /z dn.18.VIII.1933 r./: W budżecie wydatków M-spraw Wewn. na 1934 r. przewidziana jest suma 436 tys.litów na wydrukowanie blankietów nowych paszportów litewskich. Paszporty zostaną sporządzone z papieru krajowego.

N a r a d y g u b e r n a t o r a G i l i s a w K o w n i e . Prasa kowieńska /z 18.VIII.1933/: Dn.17 sierpnia przybył ponownie do Kowna gubernator Kraju Kłajpedzkiego p.Gilis, który tegoż dnia powrócił samochodem do Kłajpedy. Gubernator odbył narady dotyczące spraw administracyjnych oraz walki z rozpanoszeniem się hitlerowców w Kraju Kłajpedzkim.-

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOSCI NARODOWYCH.

K r o n i k a .

E c h a s p r a w y e k s c e s ó w a n t y p o l s k i c h w K o w n i e .Prasa kowieńska /z 18.VIII.1933/:Sędzia śledczy do spraw szczególnej wagi Cigleris kończy dochodzenia w sprawie ekscesów antypolskich w Kownie w r.1930.